

Contribuția educației fizice școlare la implementarea competențelor educaționale europene

În abordarea sa didactică, profesorul de Educație Fizică, Sport și Sănătate are posibilitatea și trebuie să contribuie responsabil, prin conținuturi adaptate și integrate celor 8 competențe cheie europene, structurate în profilurile absolventului de clasa a V-a și a VIII-a, profiluri pe care trebuie să le cunoască.

1. COMUNICARE ÎN LIMBA ROMÂNĂ



Firește, această competență se poate realiza foarte ușor prin simpla folosire de către profesor a metodelor didactice verbale, concretizate prin cele 3 procedee metodice specifice, precum : **expunerea, povestirea, explicația.**

Profesorul, în calitatea sa de specialist trebuie să uzeze, în acest demers, nu doar de bagajul cuvintelor de specialitate, adaptându-l vârstei și nivelului de înțelegere al educabililor. Profesorul de Educație Fizică, Sport și Sănătate trebuie să introducă o gamă din ce în ce mai extinsă de cuvinte, vizând astfel îmbogățirea vocabularului cu noi cuvinte și înțelesuri ale acestora.

Deopotrivă și profesorul de Educație Fizică, Sport și Sănătate trebuie să urmărească și să încurajeze formarea la elevi a deprinderilor, abilităților și atitudinilor de comunicare cu ceilalți (profesori, elevi-colegi, părinți, personal administrativ, e.t.c.).

2. COMUNICAREA ÎNTR-O LIMBĂ STRĂINĂ

Se poate forma prin folosirea și explicarea de către profesor și de către unii elevi a unor cuvinte și expresii aparținând altor limbi decât cea română, cuvinte care definesc elemente și/sau procedee tehnice sau denumiri specifice diverselor categorii de sporturi, mișcări și activități de mișcare, organe și părți ale corpului uman.

Exemple de astfel de cuvinte din limba engleză care aparțin limbajului sportiv actual: upright, stay, walk, run, stretch, stretching, rolling, throw, catch, head, jump, on top, spine, curl, bending, neck, upper limb, arm, finger, trunk, sitting, lower, tight, leg, foot, sole, muscle, heart, liver, lungs, breath, blood, goalkeeper, penalty, offside, referee, kick, freekick, offside, kick, forehand, backhand, winner, sports supporter, sports show, flop, slam dunk .

Totodată se poate folosi ”jocul de rol”, în care elevul își imaginează că este un anumit sportiv renumit și interpretându-l folosește, în exprimarea sa verbală, limba de origine respectivului sportiv, acordând un interviu altui elev, care joacă rolul de reporter sportiv.

Elevului i se poate solicita a se transpune într-un comentator sportiv al unei televiziuni străine, sau să se transpună într-un suporter al unui campion sau într-o vedetă sportivă îndrăgită, imaginându-



și că este prezent la o competiție sportivă, iar elevul-suporter, spectator fiind, își va susține și își va încuraja idolul său sportiv, folosind cuvinte aparținând limbii înțelese și vorbite de către acel campion.

2. COMPETENȚE MATEMATICE ȘI COMPETENȚE DE BAZĂ N ȘTIINȚE ȘI TEHNOLOGII

Albert Einstein a afirmat și a încercat să demonstreze faptul că ”UNIVERSUL ESTE O ECUAȚIE MATEMATICĂ !”, precizând faptul că la baza tuturor lucrurilor, evenimentelor, a vieții în sine stă matematica. Albert Einstein a elaborat în acest sens cea mai frapantă și senzațională teorie - TEORIA RELATIVITĂȚII timpului și a spațiului. PSIHOLOGIA, ca știință și disciplină de învățământ, trebuie să fie cunoscută de către profesorii de Educație Fizică, Sport și Sănătate, deoarece reprezintă una din cele mai importante științe conexe educației.

Prin specificul său, activitatea fizică și sportul uzează de noțiuni proprii matematicii și diverselor științe și tehnologii. Matematica (aritmetica, algebra, analiza matematică, geometrie, trigonometrie, statistică matematică); Fizică (unități de măsurare a timpului și spațiului, a masei, gravitația, forțe); Cibernetică și informatica (modelul), Biologie și anatomie umană (organe, sisteme, aparate, mecanisme și parametrii de funcționare a acestora), Chimie și biochimie, Medicină (nutriție, kinetoterapie și recuperare după efort), mecanică, biomecanică, psihologie, sociologie, psihosociologie, e.t.c., științe care se reflectă și ”participă” din ce în ce mai pregnant în viața de zi cu zi a omenirii, viață aflată într-o adevărată competiție și progres tehnico-științific, din ce în ce mai în ce mai acerb, care poate determina alarmante și exacerbate senzații și percepții cu potențial nociv asupra vieții cotidiene sociale, psihosociale, etice și culturale.

Profesorul de educație fizică, sport și sănătate trebuie să uzeze, în actul său educațional, de cunoștințele sale din aceste domenii tehnico-științifice, ducând spre cunoașterea și înțelegerea elevilor săi noțiuni de bază, uzuale și folositoare în viața fiecăruia, căutând să-i motiveze deopotrivă despre importanța și necesitatea acestora pentru propria ființă care trebuie să tindă spre binele propriu și deopotrivă al celorlalți.

3. COMPETENȚE DIGITALE și tehnologice a informațiilor

Omul a fost, este și va fi atras de nevoia de cunoaștere, de descoperire având ca și obiectiv înțelegerea și atingerea ”scopului vieții”. Prin strădaniile sale, omul a căutat dintotdeauna să cunoască esențe și adevăruri proprii sferelor existenței materiale, culturale și chiar spirituale, urmărind astfel să-și îmbunătățească propria viață și pe a celorlalți.

Astfel, a identificat, elaborat și stabilit, inițial ”din întâmplare”, ulterior empiric și mai apoi pe baze științifice, o serie din ce în ce mai amplă și mai profundă de teorii, principii și adevăruri, stocând și conservând din ce în ce mai multe informații în acest sens, prin diverse moduri și tehnici proprii



diferitelor cicluri și etape ontogenetice umane : semne și pictograme murale, manuscrisuri și cărți, ajungându-se în prezent la stocarea electronică.

Profesorul trebuie să motiveze și să capaciteze elevii în a fi interesați de cunoaștere cu scopul de progres și autoprogres, pe baza informațiilor de valoare, folosite formării și dezvoltării personale.

Astfel, va recomanda și indica astfel de informații specifice E.F.S.S ,care în ziua de azi sunt la îndemâna oricui, sau a mării majorități, fiind rapid și destul de facil cu ajutorul T.I.C., contribuind astfel la conturarea competenței digitale a absolventului de clasa a VIII-a.

5. A ÎNVĂȚA SĂ ÎNVEȚI

Un proverb românesc spune : **"ÎNVĂȚAREA ESTE MAMA ÎNȚELEPCIUNII ! "**

Un alt proverb arată că : **"REPETIȚIA ESTE MAMA ÎNVĂȚĂTURII"**

Profesorul, prin dibăcia sa, poate insufla elevilor săi dragostea pentru învățătură, cu scopul progresului lor personal, argumentând importanța acesteia în formarea și dezvoltarea personalității umane, căutând să-i obișnuiască cu necesitatea și valoarea învățării actuale și permanente, pe tot parcursul vieții.

Ca și principiu psihopedagogic "a învăța să înveți" incumbă anumite reguli, scheme și principii care facilitează procesul de învățare și mai ales de înțelegere a conținuturilor supuse învățării.

Din punct de vedere al atragerii elevului către practicarea exercițiilor fizice și a sportului și nu numai, profesorul de E.F.S.S. va scoate în evidență importanța învățării, indicând elevilor necesitatea organizării, structurării și planificării procesului de învățare, prin stabilirea de obiective și sarcini de studiu, gestionându-și și monitorizându-și util și eficient timpul și regimul de viață propriu. Astfel, constatându-și propriile progrese, ca urmare a propriei activități de învățare elevul va avea satisfacție, va dobândi încredere în importanța învățării, fiind astfel motivat să continue, devenind o necesitate personală, o "foame de cunoaștere" a **VALORILOR UMANE**.

6. COMPETENȚE SOCIALE ȘI CIVICE

În fapt, nivelul și valoarea personală ar trebui să se răsfrângă într-o manieră pozitivă și constructivă în relațiile individului, ca entitate socială, cu ceilalți "participanți" ai vieții sociale, căci prin natura sa omul este și trebuie să fie o ființă socială și sociabilă, care se regăsește într-o "competiție", alături de ceilalți "competitori".

Prin sport se antrenează și se dezvoltă dorința de participare, visul de a deveni campion, capacitatea de a face față provocărilor impuse de competiție, capacitatea de a găsi soluții optime, eficiente, într-un timp delimitat și cât mai scurt, conceperea inițială și de parcurs a unui plan de

acțiune, folosind strategii premeditate sau create "la nevoie", uzând de cunoștințele și abilitățile proprii și ale coechipierilor, adaptându-le și exploatându-le la maxim prin efort fizic și putere psihică, ajungând a concura chiar cu "EUL PROPRIU", dorindu-ți, și căutând soluții pentru a învinge și a fi declarat campion, nu doar în fața celorlalți competitori și a spectatorilor, ci mai cu seamă să fii declarat "campionul propriei persoane". Toate aceste dorințe și eforturi desfășurându-se cu **RESPECT** față de reguli scrise în regulamente, dar și nescrise, care **vizează VALORI UMANE FUNDAMENTALE** față de competitori, arbitrii-judecători și spectatori.

7. SPIRIT DE INIȚIATIVĂ ȘI ANTREPRENORIAL

Profesorul trebuie să dezvolte la elevi capacitatea de identificare a unor variante, mijloace și soluții inedite în vederea realizării unor sarcini de învățare, prin încurajarea și motivarea de a avea inițiativă în organizarea și desfășurarea activităților fizice, să solicite și să stimuleze inițiativa de a găsi singur, sau împreună cu a săi colegi, rezolvări ale unor situații ivite pe parcursul desfășurării activităților fizice și sportive școlare, competiționale amatoriale sau de performanță, de a concepe diverse structuri de exerciții și jocuri de mișcare, de a organiza, sau a contribui la organizarea unor competiții sportive cu acțiuni cunoscute, sau noi, să stimuleze conceperea de către elevi a regulilor și condițiile de participare, a sistemului și programului de desfășurare și clasificare, oferirea de premii ca urmare a unor demersuri derulate cu scopul finanțării și sponsorizării respectivelor competiții sportive.

8. SENSIBILIZARE ȘI EXPRIMARE CULTURALĂ

Încă din antichitate, ilustrul Platon reliefează că două din trăsăturile practicantului de exerciții fizice și a sportului sunt FRUMUSEȚEA și BUNĂTATEA, conceptualizând astfel IDEALUL ARMONIC al omului "kalokagathian", care întruchipează armonizarea virtuților morale cu frumusețea fizică, legătura dintre bine și frumos, dintre etic și estetic.

Cu ajutorul muzicii și al dansului profesorul poate sensibiliza elevii față de cultură și frumos, față de valorile culturale locale, naționale și universale, organizând, participând sau asistând împreună cu elevii la competiții sportive care comemorează și aniversează diverse importante evenimente istorice și sociale.

Profesorul de Educație Fizică trebuie să cunoască faptul că se poate stimula curiozitatea elevilor de a se informa și a cunoaște informații cu valoare educativă recomandând și expunând aspecte și evenimente importante din Istoria și Cultura Sportivă, despre apariția și evoluția în timp a diferitelor activități cu caracter sportiv și ale diferitelor sporturi.

Prof. Mărgărit Marius
Liceul Tehnologic "Henri Coandă" Tulcea

